

ชื่อวิทยานิพนธ์ : บทบาทผู้นำชุมชนในการแก้ไขความขัดแย้งตามหลักพรหมวิหาร ของประชาชน ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ผู้วิจัย : นายภูเดช ฝ้ายอด

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูภาวนาโสภิต, วิ, ดร., ศน.ม, รป.ม,ปร.ด.

: ดร.ศรีธเน นันทาลิต น.บ, รป.ม,น.ม, Ph.D.(PA.)

วันสำเร็จการศึกษา: ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งของประชาชนใน ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและปริมาณความขัดแย้ง ของประชาชน ๓) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนตาม หลัก พรหมวิหาร ๔ ที่มีต่อการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งของประชาชน ๔) เพื่อศึกษารูปแบบการ ประยุกต์ใช้หลัก พรหมวิหาร ๔ ทางพุทธศาสนาในการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งของประชาชน ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนตำบลป่าพลู จำนวน ๓๗๕ คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบ สัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบ สมมติฐานทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล สารสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชาชนตำบลป่าพลู มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการแก้ไขความ ขัดแย้งตามหลักพรหมวิหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางบทบาทเป็นรายด้าน พบว่า ด้านข้อมูล ด้านผลประโยชน์ ด้านคุณค่าหรือค่านิยม ด้านโครงสร้าง และด้านความสัมพันธ์ อยู่ในระดับ มากและเมื่อพิจารณาบทบาทของผู้นำตามหลักพรหมวิหาร พบว่า หลักเมตตา หลักกรุณา หลักมุทิตา และหลักอุเบกขา อยู่ในระดับมาก

๒.การเปรียบเทียบบทบาทผู้นำชุมชนในการแก้ไขความขัดแย้งตามหลักพรหมวิหารของประชาชนตำบลป่าพลู การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ในค่าเฉลี่ยรวมด้านอายุ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนตัวแปรด้านเพศ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านรายได้ ในค่าเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ผลการศึกษาปัญหา ความขัดแย้งในเรื่องของการประกอบอาชีพและปัญหาความขัดแย้งส่วนตัวกับ เพื่อนบ้าน ก็ยังเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้มากนัก เนื่องจากแต่ละคนมีความคิดเห็นซึ่งอาจจะไม่ตรงกันบ้างในบางเรื่องทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นมาได้ ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหความขัดแย้งในเรื่องการประกอบอาชีพ และในเรื่องอื่นๆ ซึ่งต้องมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและป้องกันความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๔. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการแก้ไขความขัดแย้งของประชาชนจำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวและอาศัยวิธีการหลายๆ อย่างร่วมกัน ผู้ที่เป็นผู้จัดการความขัดแย้งจะต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะและเทคนิควิธี ตลอดจนกลยุทธ์ในการจัดการความขัดแย้ง เพื่อให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นตัวกระตุ้นเพื่อ แก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ยึดความรู้สึกและผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกันของทุกฝ่าย พร้อมทั้งจะแก้ปัญหา และยินดีที่จะเปิดประตูสู่การสร้างสรรค์